

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Διαχείριση κινδύνων – Απάτη

Β. Μυλωνάς

Στόχοι

Γενικοί

- Ενημέρωση ως προς τις θεσμικές απαιτήσεις
- Εξοικείωση με τη βασική ορολογία/ ορισμούς

Διάγραμμα

- Θεσμικές απαιτήσεις
- Τι είναι απάτη-Γιατί υπάρχει απάτη
- Κόκκινες σημαίες – δείκτες απάτης
- Αξιολόγηση κινδύνων-Διαχείριση

- Ενημέρωση ως προς τις θεσμικές απαιτήσεις

Πρόληψη και αντιμετώπιση απάτης

Βασικός πυλώνας διασφάλισης των οικ. συμφερόντων ΕΕ

- **Κανονισμός (ΕΥ) 1303/2013 άρθρο 72 (η):**

Τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου συνίστανται από την πρόληψη, ανίχνευση και διόρθωση **παρατυπιών**, συμπεριλαμβανομένης της απάτης

- **Άρθρο 125, 4(γ):** Η Διαχειριστική Αρχή θέτει σε εφαρμογή αποτελεσματικά και αναλογικά μέτρα καταπολέμησης της απάτης, λαμβάνοντας υπόψη τους εντοπισθέντες κινδύνους

Πρόληψη και αντιμετώπιση απάτης

- **Κανονισμός ΕΕ, ΕΥΡΑΤΟΜ 883/2013:** Άρθρο 3, σημείο 4: Ορισμός μιας Υπηρεσίας σε επίπεδο Κ-Μ ως **Εθνικού Συντονιστή κατά της Απάτης (AFCOS)** -για την Ελλάδα (Ν. 4316/2014)
- Συντάχθηκε και υποβλήθηκε στην ΕΕ η **Εθνική Στρατηγική κατά της Απάτης (ειδικούς στόχους-πολυετές Σχέδιο Δράσης)**

Συνεργασίες

- Συνεργασία με την Επιτροπή
- Συνεργασία με την OLAF
- Σύμφωνο συνεργασίας μεταξύ ΕΔΕΛ και ΣΕΕΔΔ [από τον Αύγουστο του 2012]
- Συνεργασία Αρχής Πιστοποίησης και ΣΔΟΕ [από το Μάιο του 2012]
- Δημιουργία Δικτύου Συνεργασίας για την Εθνική Στρατηγική κατά της απάτης
- Πρόβλεψη Εσωτερικού Δικτύου Συνεργασίας μεταξύ των ΕΥΔ, υπό το συντονισμό της ΕΥΘΥ [άρθρο 52, Νόμου 4314/2014]

- Εξοικείωση με τη βασική ορολογία/ ορισμούς

Απάτη ή Παρατυπία;

Τι είναι απάτη;

Παρατυπία είναι:

- κάθε παράβαση διάταξης της Κοινοτήτας (πράξη ή παράλειψη)
- έχει αντίκτυπο στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης

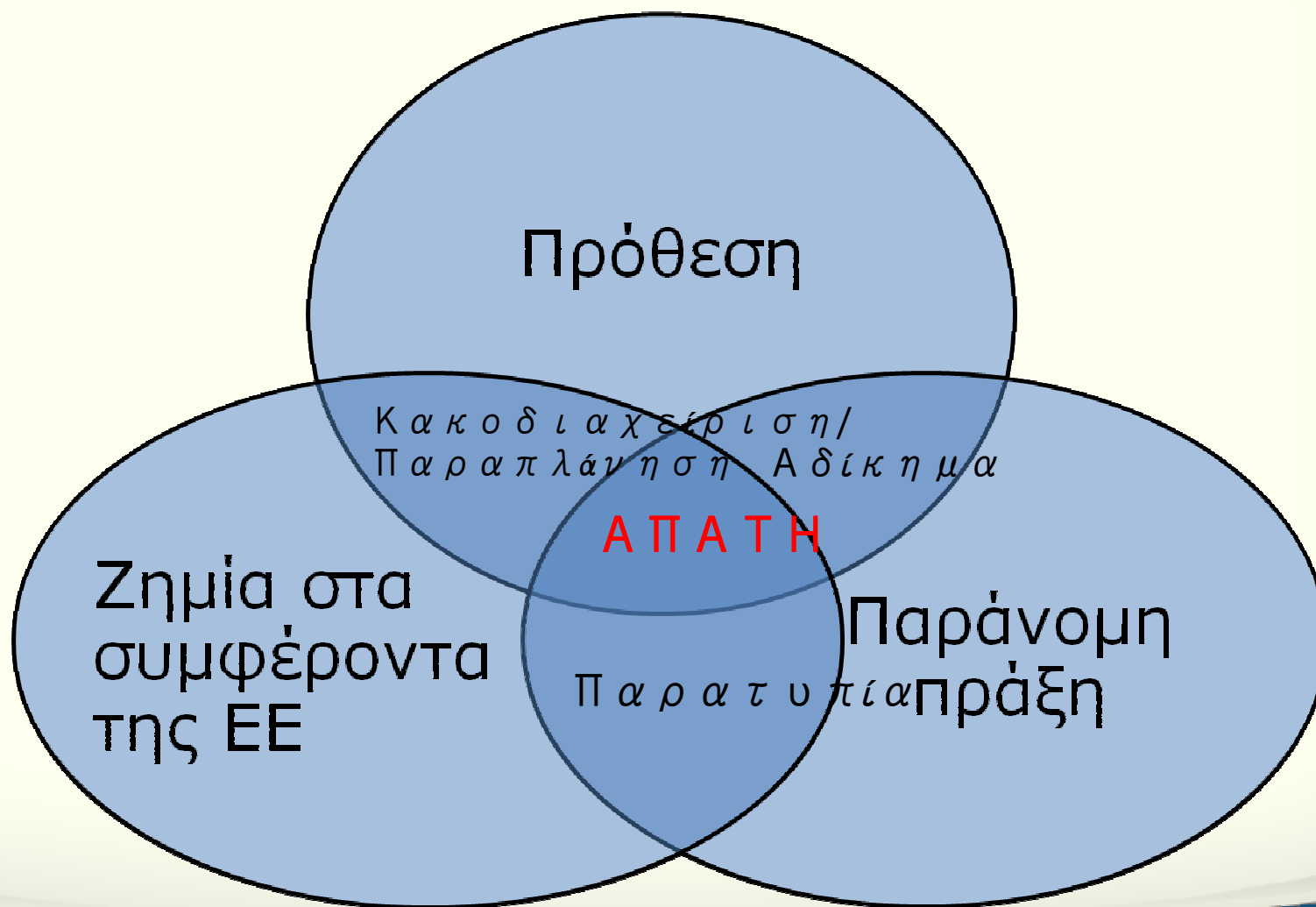

Τι είναι απάτη;

● Η απάτη αφορά μια σειρά από παρατυπίες και παράνομες πράξεις που χαρακτηρίζονται από σκόπιμη παραπλάνηση ή παραποίηση και βλάπτουν τα συμφέροντα της ΕΕ

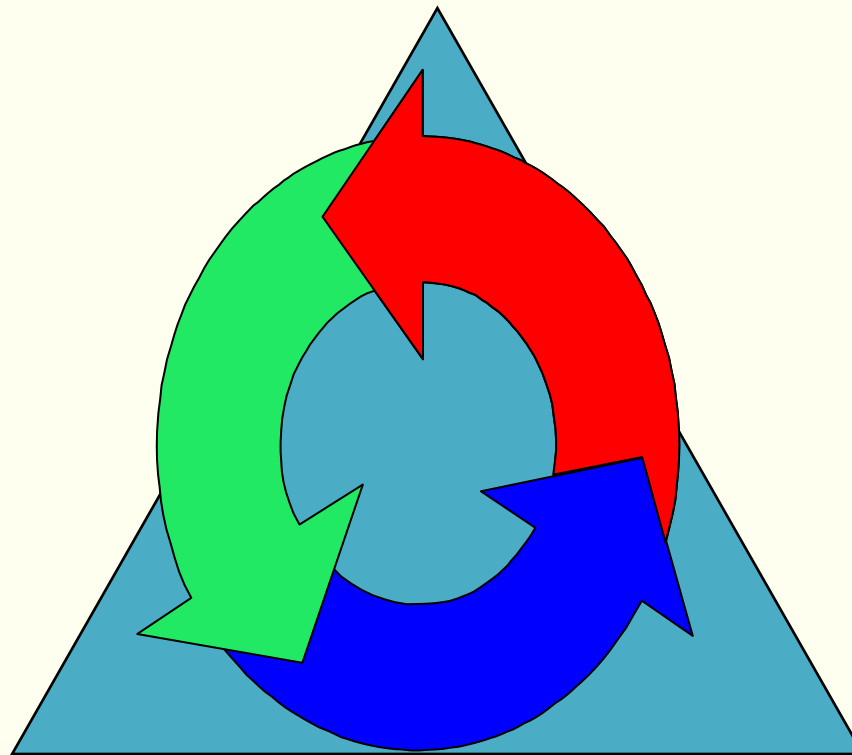

Τι είναι απάτη;

Γ ι α τ ί υ π ά ρ χ ε ι α π ά τ η ;

Ε υ κ α ι ρ ί α

Κίνηση/πίεση

Εξορθολογισμός

Κόκκινες σημαίες

Κόκκινες σημαίες

Κόκκινες σημαίες **είναι:**

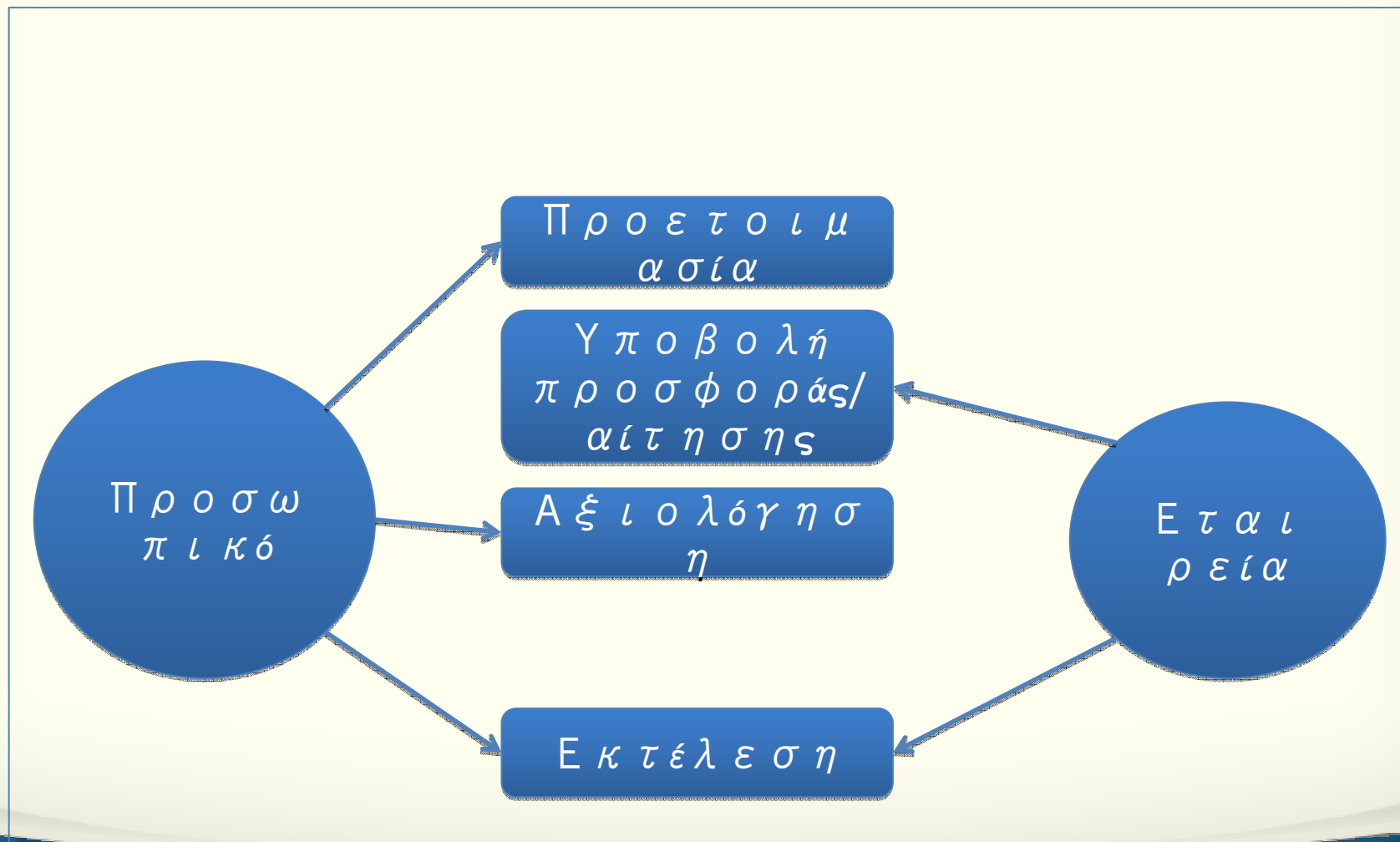
προειδοποιητικά σήματα, ενδείξεις, δείκτες πιθανής απάτης!

Η ύπαρξη κόκκινης σημαίας **δεν** σημαίνει ότι υφίσταται απάτη αλλά ότι ένας συγκεκριμένος τομέας δραστηριότητας χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή για να αποκλεισθεί ή να επιβεβαιωθεί το ενδεχόμενο απάτης.

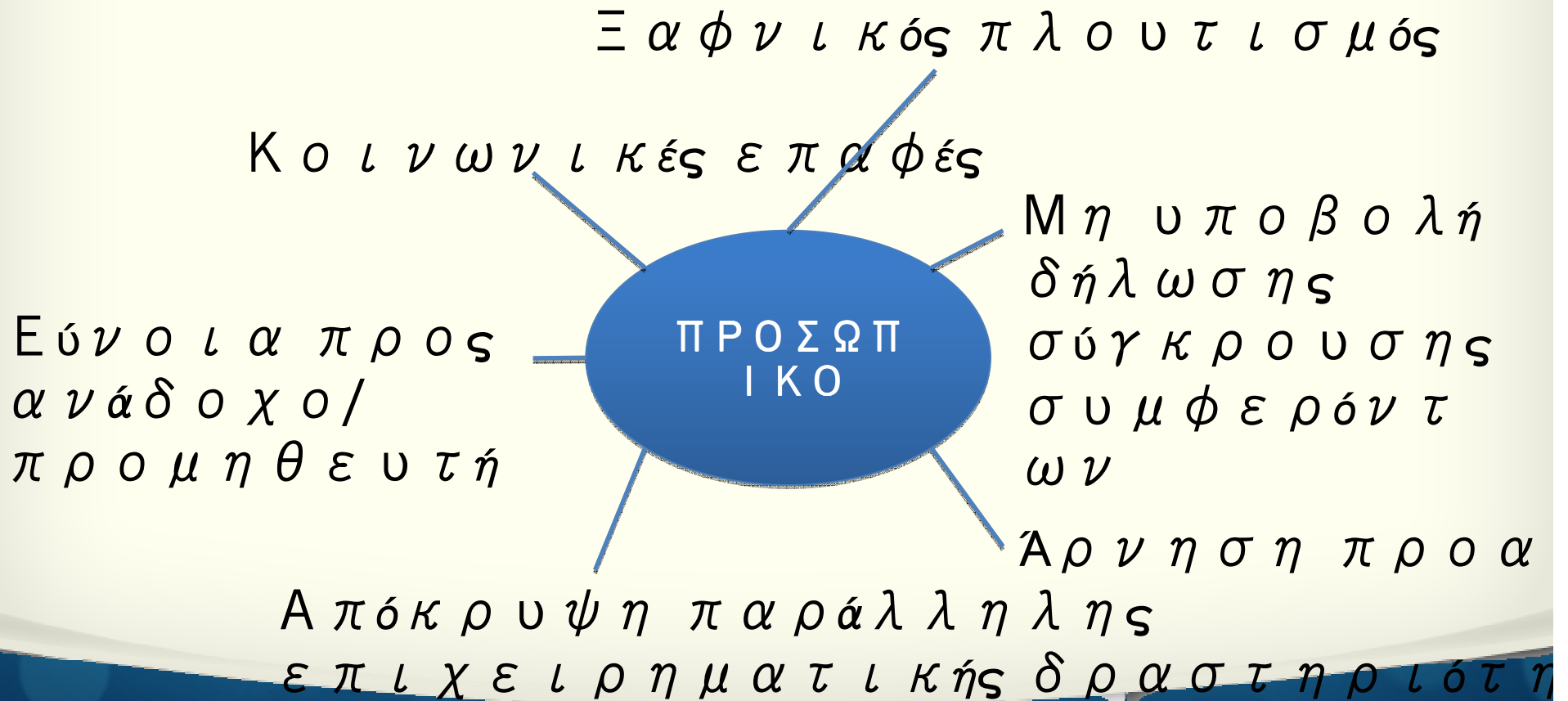
Ορισμένες μέθοδοι, πρακτικές και συγκεκριμένες μορφές δραστηριότητας αποτελούν κόκκινες σημαίες που **θα μπορούσαν να υποδηλώνουν** την ύπαρξη παρατυπιών ή απάτης.

Κόκκινες σημαίες

Απόκρυψη σύγκρουσης συμφερόντων

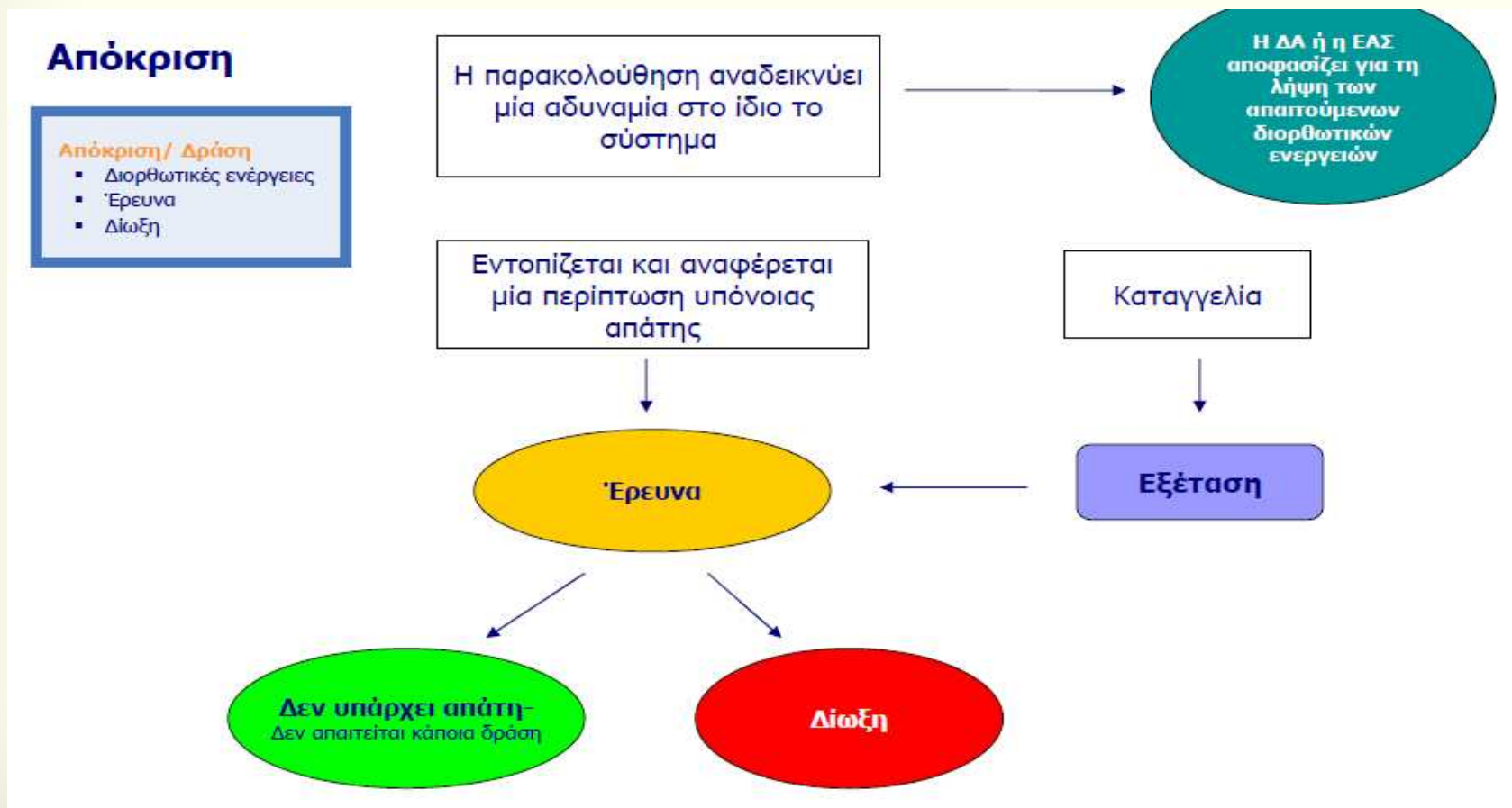
ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΑΤΗΣ

καλύπτει τέσσερις κρίσιμες **διεργασίες**:

- Αξιολόγηση και Επιλογή Πράξεων
- Υλοποίηση και Επαλήθευση Πράξεων
- Πιστοποίηση κόστους από τη ΔΑ και Πληρωμές
- Αναθέσεις από τη ΔΑ - Τεχνική Βοήθεια

Σύστημα Διαχείρισης Απάτης

gr/el/Pages/anti-fraud.aspx
Google

Σύστημα Διαχείρισης & Ελέγχου Προγραμμάτων

Ευρωπαϊκή Περιφερειακή Πολιτική - Πολιτική της Συνοχής

ΕΣΠΑ 2014-2020

Καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις

Αγροτική Ανάπτυξη

Ανάπτυξη Αλιείας

e-βιβλιοθήκη

Φωτογραφίες και Πολυμέσα

A-Ω Ευρετήριο όρων

Χρήσιμα αρχεία

Ροές δεδομένων (RSS)

Αρχική σελίδα > Καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις

Καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις

Ενέργειες

Οι προκηρύξεις μου

Γιατί να εγγραφώ;

Απλή αναζήτηση

Αναλυτική αναζήτηση

Κλικ εδώ για ερωτήματα

Ηλεκτρονικά και τηλεφωνικά

Προγράμματα και δράσεις για επιχειρήσεις

Η αντιμετώπιση της απάτης, γενικά, αλλά και στο ειδικότερο πλαίσιο της διαχείρισης των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, αποτελεί ζήτημα κρίσιμης σημασίας για τη **Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ (ΓΤΔΕ-ΕΣΠΑ)** του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.

Το θέμα έχει συμπεριληφθεί στις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού της ΕΕ 1303/2013 για τη νέα Προγραμματική Περίοδο 2014-2020. Στο άρθρο 72 «Γενικές αρχές των ΣΔΕ» περιλαμβάνεται διάταξη για την πρόληψη, ανίχνευση και διόρθωση παρατυπιών, συμπεριλαμβανομένης της απάτης. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 125 «Καθήκοντα Διαχειριστικής Αρχής», οι Διαχειριστικές Αρχές οφείλουν να θέσουν σε εφαρμογή αποτελεσματικά και αναλογικά μέτρα καταπολέμησης της απάτης, λαμβάνοντας υπόψη τους εντοπισθέντες κινδύνους.

Στο πλαίσιο αυτό, η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων-ΕΣΠΑ έχει εκπονήσει **Εθνική Στρατηγική κατά της Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις**, η οποία και έχει υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF).

Η Εθνική αυτή Στρατηγική βασίζεται στους άξονες Πρόληψη - Ανίχνευση - Απόκριση και περιλαμβάνει τους ακόλουθους στόχους:

- Προώθηση και καθιέρωση ηθικής κουλτούρας
- Αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων εθνικών αρχών
- Αποτελεσματική συνεργασία με τους αρμόδιους εξωτερικούς φορείς
- Ενίσχυση της διαφάνειας
- Ενίσχυση του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) της ΠΠ 2014-2020.

Η Στρατηγική εξειδικεύεται με συγκεκριμένες ενέργειες ανά στόχο, που περιλαμβάνονται σε ένα Σχέδιο Δράσης.

Στο πλαίσιο αυτού του Σχεδίου Δράσης, έχει διαμορφωθεί η **Δήλωση Πολιτικής κατά της Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις** της ΓΤΔΕ-ΕΣΠΑ που υπογραμμίζει τη μηδενική ανοχή σε φαινόμενα απάτης και θέτει τη βάση για τις δράσεις που πρέπει να εφαρμοστούν.

Επίσης, το ηλεκτρονικό φυλλάδιο **Η Πρόληψη της Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις** το οποίο, ως επικοινωνιακό εργαλείο, θα συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση του προσωπικού των Ειδικών Υπηρεσιών και των δικαιούχων του ΕΣΠΑ, αλλά και στο να μεταδοθεί ευρέως το μήνυμα κατά της απάτης.

Για περαιτέρω πληροφόρηση σε θέματα απάτης, δείτε τα **Σχετικά αρχεία**.

Σχετικά αρχεία

- Στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης Ιούνιος 2011 (ελληνικά-αγγλικά) (ZIP - 376 Kb)
- Υλικό για απάτη - Συνέδριο Βρυξέλλες Δεκ. 2013 (ZIP - 14,9 Mb)
- Σεμινάριο OLAF - Υλικό εκπαιδευτών Φεβ. 2014 (αγγλικά) (ZIP - 10,07 Mb)
- Σεμινάριο OLAF - Υλικό εκπαιδευτών Φεβ. 2014 (ελληνικά) (ZIP - 11,5 Mb)
- Guidelines on fraud risk assessment June 2014 (ZIP - 488 Kb)
- Anti-fraud coordinator - AFCOS (ελληνικά-αγγλικά) (ZIP - 1,8 Mb)
- Compendium structural actions - OLAF (ελληνικά-αγγλικά) (ZIP - 981 Kb)

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΗΠΕΙΡΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ**

Ευχαριστώ

Ομιλητής

Απάτη ή Παρατυπία;

- 1. Μια εταιρεία ήταν μέλος ερευνητικού δικτύου και παρήγε μηχανήματα με τη βοήθεια πόρων της ΕΕ. Η εταιρεία πτώχευσε και αδυνατούσε να εκπληρώσει τις συμβατικές της υποχρεώσεις προς τον συντονιστή του έργου. Μετά την πτώχευση, ο τέως διευθυντής κατέσχεσε τον εξοπλισμό που θα έπρεπε να έχει παραδοθεί στον συντονιστή του έργου και επιχείρησε να πουλήσει το προϊόν στο δίκτυο.
- 2. Αντιπρόσωπος εταιρείας υπέβαλε ψευδείς δηλώσεις σχετικά με την επιλεξιμότητα της εταιρείας με την ιδιότητα της ΜΜΕ κατά την υποβολή αίτησης για επιδότηση από την ΕΕ. Η εταιρεία υπέβαλε παραποιημένο ετήσιο ισολογισμό και δήλωσε χαμηλότερο αριθμό υπαλλήλων ώστε να πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας των ΜΜΕ.

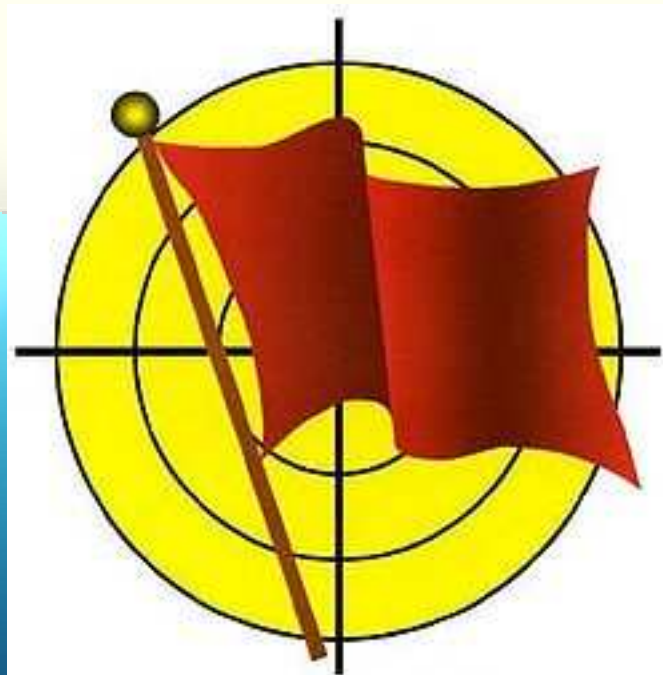
Απάτη ή Παρατυπία;

- 3. Ένα πανεπιστήμιο, μέλος κοινοπραξίας, υπέβαλε στον επικεφαλής της κοινοπραξίας τεχνική και οικονομική έκθεση. Στην οικονομική έκθεση του πανεπιστημίου τα γενικά έξοδα υπολογίστηκαν εσφαλμένα παρουσιάζοντας απόκλιση 5% έναντι του πραγματικού ποσού.
- 4. Απουσία πινακίδας πληροφόρησης με στοιχεία σχετικά με τη χρηματοδότηση ενός έργου υποδομής από την ΕΕ. Δεν αναρτήθηκε πινακίδα και το κόστος της δεν δηλώθηκε ως δαπάνη.

Απάτη ή Παρατυπία;

- 5. Ομάδα ανεξάρτητων εταιρειών συναντήθηκαν προκειμένου να συμφωνήσουν τη στρατηγική που θα ακολουθούσαν σε διάφορες προσκλήσεις υποβολής προσφορών μιας περιφέρειας. Οι εταιρείες κατείχαν μονοπωλιακή θέση στην αγορά. Συμφώνησαν σχετικά με τις τιμές που θα κατέθεταν στην επιτροπή επιλογής.
- 6. Η επιτροπή επιλογής απέστειλε προσκλήσεις υποβολής προσφορών για την ανάθεση διαφόρων έργων υποδομής λίγο πριν από τις διακοπές των Χριστουγέννων δίνοντας στις εταιρείες την ελάχιστη προθεσμία που προβλέπεται από τον νόμο για την υποβολή προσφοράς.

Κόκκινες σημαίες

Κόκκινες σημαίες

Κόκκινες σημαίες **είναι:**

προειδοποιητικά σήματα, ενδείξεις, δείκτες πιθανής απάτης!

Η ύπαρξη κόκκινης σημαίας **δεν** σημαίνει ότι υφίσταται απάτη αλλά ότι ένας συγκεκριμένος τομέας δραστηριότητας χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή για να αποκλεισθεί ή να επιβεβαιωθεί το ενδεχόμενο απάτης.

Ορισμένες μέθοδοι, πρακτικές και συγκεκριμένες μορφές δραστηριότητας αποτελούν κόκκινες σημαίες που **θα μπορούσαν να υποδηλώνουν** την ύπαρξη παρατυπιών ή απάτης.

Άσκηση 2.

Ποια θα μπορούσε να είναι η δόλια συμπεριφορά πίσω από τις ακόλουθες κόκκινες σημαίες;

Άσκηση 2.

- «ανεξήγητη ευνοϊκή μεταχείριση ενός υποψηφίου/αναδόχου για ένα χρονικό διάστημα»
- «ο κύριος τομέας δραστηριότητας του υποψηφίου αναδόχου σύμφωνα με τον ιστότοπό του είναι διαφορετικός από το αντικείμενο της

Κόκκινες σημαίες

Απόκρυψη σύγκρουσης συμφερόντων

Ξαφνικός πλουτισμός

Κοινωνικές επαφές

Μη υποβολή
δήλωσης

Εύνοια προς
ανάδοχο/
προμηθευτή

ΠΡΟΣΩΠ
ΙΚΟ

σύγκρουσης
συμφερόντων

Άρνηση προα

Απόκρυψη παράλληλης
επιχειρηματικής δραστηριότη

Προετοιμ ασία

- Ανάθεση
ελάχιστα κάτω από
το κατώτατο όριο
- Επιλογή μη
ανταγωνιστικής
προμήθειας
- Πρόσκληση
υποβολής

Επιλογή διαδικασίας

- Προμήθειες
ελάχιστα κάτω από
το κατώτατο όριο
- Διαχωρισμός
προμηθειών -
εργασία/υλικά
- Κατακερματισμός
χρηματικών ποσών

Αδικαιολόγη
τη ανάθεση
σε μία μόνο
πηγή

Κατάτμηση
προμηθειών

Προετοιμ
ασία

Προδιαγρα
φές

- Πιο περιορισμένες από προηγούμενους διαγωνισμούς
- Ασυνήθιστες προδιαγραφές
- Ένας υποψήφιος ανάδοχος
- Προδιαγραφές = προϊόν/ υπηρεσία

«Φωτογραφικές»
προδιαγραφές

Κριτήρια
επιλογής

- Κριτήρια επιλογής που ευνοούν συγκεκριμένο

Προκαθορισμένη επιλογή

Αξιολόγηση

- Πρόωρη αποσφράγιση προσφορών
- Αποδοχή εκπρόθεσμων προσφορών
- Επιλογή

προσφορών που

Διαδικασίες πόττη
ερη

προσφορά

- Αλλαγές στις προσφορές μετά την παραλαβή τους
- Ακύρωση προσφορών για λάθη

- Παρά το μικρό ενδιαφέρον δεν

Διαρροή πληροφοριών

Παραποίηση προσφορών

Αξιολόγηση

Επαλήθευση

- Αποκλίσεις μεταξύτεων προσκομισθέντων εγγράφων
- Έλλειψη ικανότητας
- Πλαστιάέγγραφα
- Πολλές δηλώσεις «αυτοπιστοποίησης»
- Απουσία πρωτοτύπων

- Επίκληση πολλών εξαιρέσεων
- Καυστήρες

Προκαθορισμένη επιλογή

Υλοποίηση

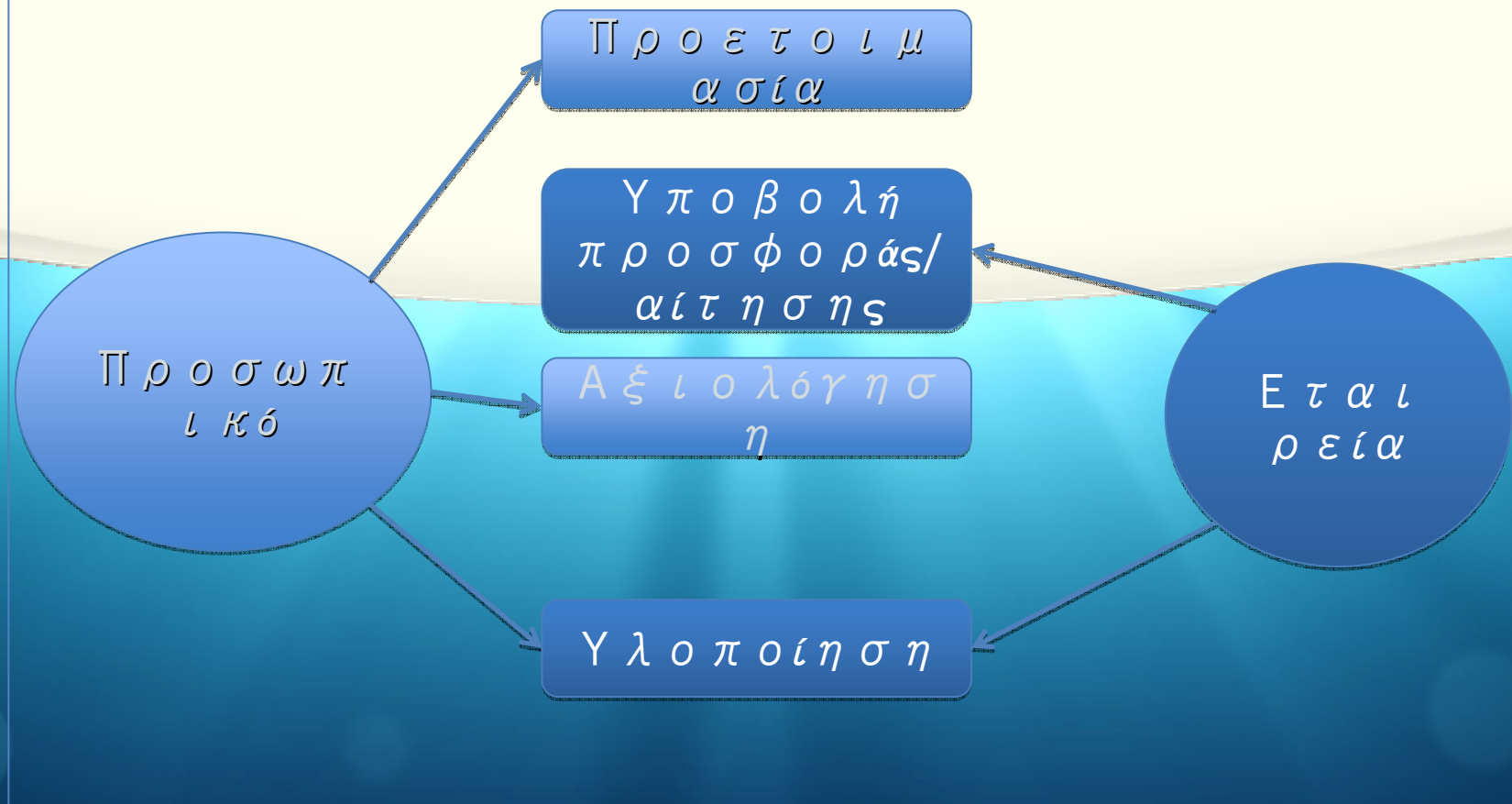
- Αποδοχή χαμηλής ποιότητας
- Αποδοχή:
 - πλαστών τιμολογίων
 - δηλώσεων «αυτοπιστοποίησης»
 - αντιγράφων αντί πρωτοτύπων

Σύγκριση
συμφερόντων

Διαφθορά

Κόκκινες σημαίες

Σύμβαση

Υποβολή
προσφορών

- Υψηλές τιμές από όλους τους υποψηφίους
- Ίδιοι υποψήφιοι
- Εναλλαγή επιλεγέντων υποψηφίων
- Υποψήφιοι γίνονται υπεργολάβοι
- Διασυνδέσεις μεταξύ υποψηφίων
- Συνεχής υποβολή

προσφορών από
αποτυγχώντες
πρόσφορο

- Ίδια ποσοστιαία
διαφορά μεταξύ των

- Πολύ χαμηλές προσφορές για συγκεκριμένα στοιχεία
- Ζητούνται αλλαγές για συγκεκριμένα στοιχεία αμέσως μετά

την ανάθεση

- Τα στοιχεία των

Προσυνεννοη
μένες
προσφορές

Μη
ισορροπημέν
η υποβολή
προσφορών

Αίτηση

Οργανισμός

- Διεύθυνση E-mail
- Τηλέφωνο = Φαξ
- Αριθμός κινητής τηλεφωνίας
- Ιστότοπος

Άτομα

- Αδυναμία εύρεσης στο διαδίκτυο
 - Πολλαπλή παρουσία
 - Αποκλίσεις από το βιογραφικό
- όση μείωμα

Έργα

- Πάρα πολλοί εταίροι
- Υψηλό κόστος παραδοτέων γενικής χρήσης
- Υψηλά επίπεδα υπερβολαβλικής ανανέωσης

Εικονικά στοιχεία
οργανισμών, ατόμων και
έργων

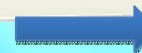
Υλοποίηση

- Υπερβολικές δαπάνες εργασίας
- Ανακολουθία στις δαπάνες εργασίας
- Αλλαγές στα φύλλα χρόνου εργασίας

Εσφαλμένη
χρέωση
δαπανών

- Απώλεια φύλλων
- Έλλειψη/αντίγραφα δικαιολογητικών εγγράφων
- Ανεπαρκής τεκμηρίωση

Εσφαλμένη
τιμολόγηση

- Χαμηλή ποιότητα, ανεπαρκής απόδοση
- Αποκλίσεις μεταξύ προδιαγραφών και αποτελεσμάτων

Αδυναμία
εκπλήρωσης
των
προδιαγραφών
της σύμβασης

Υλοποίηση

- Τα τιμολογηθέντα είδη δεν υπάρχουν
- Απουσία απόδειξης παραλαβής
- Απουσία εντολής αγοράς για τιμολογηθέντα

- Ο πάροχος υπηρεσιών δεν μπορεί να εντοπιστεί
- Ο πάροχος υπηρεσιών δεν υπάρχει

- Συσκευασία χωρίς διακριτικά στοιχεία
- Αποκλίσεις στην εμφάνιση
- Εσφαλμένοι αριθμοί αναγνώρισης

Ψευδή,
υπερκοστολο-
γημένα
τιμολόγια

Εικονικοί
πάροχοι
υπηρεσιών

Υποκατάσταση
η προϊόντων

Υλοποίηση

Λογικοποίηση

- Παρόμοιες δράσεις έχουν ήδη χρηματοδοτηθεί

Διπλή χρηματοδότηση

- Απόκρυψη πηγών χρηματοδότησης

Υλοποίηση

- Προσκόμιση ψευδών πιστοποιητικών, ισολογισμών, τιμολογίων
- Λάθη και παραλείψεις σε πιστοποιητικά/οικονομικά έγγραφα
- Δυσκολία ελέγχου
- Μία μόνο πηγή εισοδήματος
- Καταγγελίες από τρίτους

Έλλειψη
ικανότητας

Υλοποίηση

Εικονική πηγή
χρηματοδότη
σης

- Η επιδότηση
χρηματοδοτεί
ολόκληρο το έργο

- Απουσία
πρωτότυπων
εγγράφων

Οι δαπάνες
δεν έχουν
σχέση με τις
δραστηριότητες

Υλοποίηση

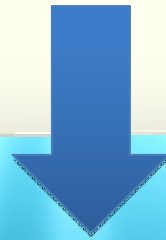
- Ανακολουθίες στις εκθέσεις
- Καθυστερήσεις
 - στην υποχρέωση υποβολής αναφορών
 - στην προσκόμιση εγγράφων

Ανεπαρκής
Υλοποίηση

Απουσία
πραγματικών
παραδοτέων

- Ελλιπή λογιστικά έγγραφα
- Πλαστά λογιστικά έγγραφα

- Πλήρης ταύτιση μεταξύ της πρότασης και της τελικής έκθεσης

Δηλωθείσες
δαπάνες

Πραγματικές
δαπάνες

Άσκηση 3.

**Ποια θα μπορούσε να
είναι η κόκκινη σημαία;**

Άσκηση 3.

Μέθοδος απάτης

- Ένα κέντρο σε μια περιφέρεια έλαβε επιδότηση στο πλαίσιο της αποκεντρωμένης διαχείρισης και προκήρυξε πρόσκληση υποβολής προσφορών για την παροχή κατάρτισης από εξωτερικό ανάδοχο
- Το κέντρο αυτό δεν διερεύνησε τις τιμές της αγοράς ούτε τους όρους της παροχής υπηρεσιών
- Στην επιτροπή αξιολόγησης και επιλογής συμμετείχαν μέλη που δεν διέθεταν τα απαραίτητα προσόντα για την αξιολόγηση των προσφορών των υποψήφιων εταιρειών και επίσης δεν ήταν σαφές αν συνέτρεχε σύγκρουση συμφερόντων για κάποιο από τα μέλη
- Η εταιρεία που επιλέχθηκε υπέβαλε υπογεγραμμένη πρόταση εξ ονόματος δεύτερης εταιρείας, η οποία δεν ήταν ενήμερη για την υποβολή της πρότασης
- Ο υπεργολάβος της πρώτης εταιρείας υπέβαλε προσφορά για τον ίδιο διαγωνισμό με διαφορετική εταιρική επωνυμία

Άσκηση 3. Κόκκινες σημαίες

- Αδικαιολόγητα υψηλές τιμές
- Αίτημα αλλαγής της σύμβασης
- Μικρός αριθμός υποψηφίων αναδόχων